

Yorgunluk ?iddeti Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yorgunluk ?iddeti Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33455>

Özet

Yorgunluk ?iddeti Ölçe?i (FSS), bireylerin deneyimledi?i yorgunlu?un öznel ?iddetini ve bunun ya?am üzerindeki etkilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmis? kısa bir psikometrik araçtır. Bu giri?, ölçe?in Türkiye'deki **uyarlama** çal??mas?na dayanmaktadır. Kevser ve arkadaşlar? taraf?ndan 2016 y?l?nda gerçekleştirilen bu çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenilirli?ini, özellikle **sistemik skleroz** hastalar? gibi kronik rahatsızlı?? olan bir popülasyonda ara?t?rm??tır.

Uyarlama çal??mas?nın sonuçlar?, Türkçe FSS'nin güvenilir ve tekrarlanabilir oldu?unu, ayrıca yorgunlukla ilişkili di?er sonuç ölçütleriyle (örneğin, Multidimensional Assessment of Fatigue) korelasyon gösterdi?ini ortaya koymuştur. Bu bulgular, ölçe?in Türk klinik popülasyonlar?nda **yorgunluk ?iddetini** de?erlendirmek için uygun bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Yorgunluk, ?iddet, Ölçek, Uyarlama, Sistemik Skleroz, Romatoloji, Reproducibility, Multidimensional Assessment of Fatigue (MAF).

Yazarlar

Kevser Gök, G. Cengiz, Erol Kemal, S. Özgöçmen.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin deneyimledi?i **yorgunlu?un** öznel ?iddetini ve bu ?iddetin günlük i?levsellik üzerindeki etkisini nicel olarak ölçmektir. Orijinal FSS, nörolojik ve kronik hastalıklar? olan hastalarda yorgunluk düzeyini belirlemek için tasarlanm??tır.

Bu özel Türkçe uyarlama çal??mas?nın (Kevser vd., 2016) amac? ise, Yorgunluk ?iddeti Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun, **sistemik skleroz** hastalar?nda geçerli?ini, güvenilirli?ini ve tekrarlanabilirli?ini (reproducibility) göstererek klinik uygulamaya kazandırmaktır.

Yap?

Yorgunluk ?iddeti Ölçe?i (FSS), yorgunluk fenomeninin algılanan ?iddetini ölçen **tek boyutlu** bir psikolojik yapı? de?erlendirir. Ölçek, yorgunlu?un bireyin motivasyonunu, günlük fiziksel i?levlerini ve ya?am kalitesini ne ölçüde etkiledi?i üzerine odaklanır.

Ölçek, yorgunlu?un fiziksel veya psikolojik etkilerinden ziyade, bireyin bu durumu ne kadar ?iddetli algıladığı ve bunun ya?amına ne kadar müdahale etti?ini ölçer. Bu nedenle FSS, yorgunlu?u bir semptomun ?iddeti olarak ele alan ve bu ?iddetin derecesini belirlemeye yarayan bir araçtır.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas? (Kevser vd., 2016), Türkçe FSS versiyonunun geçerli?ine dair önemli kan?tlar sunmu?tur. Çal??mada, FSS puanlar?n?n, yorgunlukla ilgili di?er standart sonuç ölçütleri, özellikle **Multidimensional Assessment of Fatigue (MAF)** ölçe?i ile anlaml? ve güçlü bir ?ekilde korele oldu?u bildirilmi?tir. Bu durum, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (yorgunluk ?iddetini) do?ru bir ?ekilde ölçtü?üne dair **e?zamanl? geçerlik** kan?t? sa?lamaktadır.

Güvenirlik

Kevser ve arkadaşlar?n?n çal??mas?, Türkçe uyarlama ölçe?inin yüksek düzeyde **güvenirli?e** sahip oldu?unu göstermi?tir. Çal??manın temel bulgular?ndan biri, ölçe?in **tekrarlanabilirlik** (reproducibility) özelli?inin incelenmesi ve bu özelli?in klinik olarak kabul edilebilir düzeyde bulunmas?dır. Yüksek tekrarlanabilirlik, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar üretti?ini ve yorgunluk ?iddetindeki gerçek de?i?imleri ay?rt edebildi?ini gösterir.

Faktör Analizi

Orijinal Yorgunluk ?iddeti Ölçe?i (FSS), 9 maddeden olu?an ve genellikle **unidimensional (tek faktörlü)** bir yap?ya sahip oldu?u kabul edilen bir araçtır. Bu tek faktör, yorgunlu?un genel ?iddetini temsil eder. Türkçe uyarlama çal??mas?nda yap?sal geçerli?i desteklemek amacıyla faktör analizlerinin gerçekleştirildi?i varsay?lmakla birlikte, makalenin ana odak noktas? tekrarlanabilirlik ve di?er ölçütlerle korelasyon olmu?tur. FSS, tek bir toplam puan üzerinden de?erlendirildi?i için, tek faktörlü yap?n?n korunmas? beklenmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 7 puanlı Likert ölçe?i kullan?ılır: 1=?iddetle kat?lm?yorum; 7=?iddetle kat?lıyorum)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Klinik Popülasyon (Romatolojik Hastalıklar)

Age Group: Yeti?kin (Adults)

Population Details: Sistemik skleroz tan?s? alm?? hastalar üzerinde valide edilmi?tir.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i. Düşük puanlar düşük yorgunluk ?iddetini, yüksek puanlar ise yüksek yorgunluk ?iddetini gösterir.

Anahtar Kelimeler

FSS, Psikometri, Güvenirlik, Yorgunluk, Kronik Hastal?k, Romatizmal Hastal?klar.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?il.

Correspondence Address: kevserorhangok@gmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Yorgunluk ?iddeti Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? **2016** y?I?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in orijinali Dr. Lauren B. Krupp taraf?ndan geli?tirilm??tir. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirmeler hakk?nda kesin bilgi almak amac?yla sorumlu yazar Kevser Gök ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Kevser, G. Ö. K., Cengiz, G., Kemal, E. R. O. L., & Özgöçmen, S. (2016). The Turkish version of multidimensional assessment of fatigue and Fatigue Severity Scale is reproducible and correlated with other outcome measures in patients with systemic sclerosis. *Archives of Rheumatology*, 31(4), 329-332. doi: 10.5606/ArchRheumatol.2016.5909

Sorumlu yazar?n akademik profiline scholar.google.com.tr adresi üzerinden ula??labilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??da belirtilen ba?lant?dan indirilebilir: [fatigue-severity-scale-toad.pdf](#)

Yorgunluk ?iddeti Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu akademik giri?te sa?lanmam??t?r. Yorgunluk ?iddeti Ölçe?i (FSS), dokuz maddeden olu?ur ve yan?lar 1 (kesinlikle kat?lm?yorum) ile 7 (kesinlikle kat?l?yorum) aras?nda derecelendirilir. Yüksek puanlar, yorgunlu?un ?iddetinin yüksek oldu?unu gösterir.